

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Sammandrag av miljörapporten för det nationella programmet för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall

I samband med upprättandet av det nationella programmet för hantering av använt kärnbränsle och radioaktivt avfall genomfördes en bedömning av programmets miljökonsekvenser enligt lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005).

Bedömningen av miljökonsekvenserna fokuserade på att granska miljökonsekvenserna av målen och utvecklingsobjekten i det nationella programmet. Tyngdpunkten i konsekvensbedömningen låg på konsekvenserna av att förverkliga eller låta bli att förverkliga målen, i synnerhet på samhällelig nivå. För vissa konsekvenser har granskningen omfattat konsekvenser som uppstår i verksamhetsutövarnas omvärld.

Reformen av kärnenergilagen som föreslås i det nationella programmet har inte några direkta konsekvenser för livsmiljön, naturmiljön, samhällsstrukturen eller naturresurserna. Reformens konsekvenser är främst administrativa. Förutsebarheten som lagstiftningsreformen medför för verksamhetsutövare skapar dock en möjlighet att på ett proaktivt sätt utveckla verksamheten så att den blir mer effektiv och säker, vilket troligtvis på långsikt kommer att ha positiva konsekvenser även på verksamhetens miljökonsekvenser.

På motsvarande sätt gör de krav på att stänga slutförvaringsanläggningar och specificeringar av ansvar som föreslås i det nationella programmet att verksamhetsutövare bättre kan förbereda sig inför framtiden och på så sätt planera nödvändiga åtgärder på ett sätt som möjliggör förebyggande eller minskning av konsekvenserna för natur- och livsmiljön. Det föreslagna förfarandet för bokföring inom avfallshanteringen har inte heller några direkta konsekvenser för livsmiljön, naturmiljön, samhällsstrukturen eller naturresurserna, utan konsekvenserna är administrativa.

I konsekvensbedömningen ansågs det att det är en samhälleligt hållbar, säker och kostnadseffektiv lösning att utnyttja sådana kärnkraftverk som redan finns eller som planeras för att behandla och slutförvara radioaktivt avfall som uppstått i verksamheten hos någon annan aktör i Finland. Mängden radioaktivt avfall som kärnanläggningar mottar och som uppstått annanstans är liten jämfört med avfallsmängden som kärnanläggningens egen verksamhet ger upphov till. Således ökar mottagningen av avfall inte avsevärt konsekvenserna för natur- eller livsmiljön i anläggningsområden.

Den föreslagna behandlingen av avfall som undantagits från kontroll vid avfallsförbränningsanläggningar kräver en noggrannare bedömning av miljökonsekvenserna. I synnerhet ska det granskas hur avfall som undantagits från kontroll reagerar på förbränningsprocesser och vilka lösningar inom teknik och strålskydd som ska beaktas. Behandlingen av avfall som undantagits från kontroll vid avfallsförbränningsanläggningar skulle stödja principen i avfallslagen enligt vilken det är mer rekommenderbart att återvinna avfall som energi än att slutdeponera avfallet på en avstjälpningsplats. Detta skulle även minska de avfallsmängder som hamnar på avstjälpningsplatser och därmed miljökonsekvenserna av avstjälpningsplatser bland annat för naturmiljön och grundvatten. I samband med bedömningen rekommenderades det att en utredning görs om huruvida avfall som undantagits från kontroll lämpar sig för behandling vid en förbränningsanläggning, om dess eventuella miljökonsekvenser

och sätt att lindra eventuella skador. Det framfördes även ett förslag om att noggrannare granska tillståndsförfaranden för förbränningsanläggningar vad gäller avfall som undantagits från kontroll.

Upprätthållandet av den nationella kompetensen och utbildning konstaterades inte ha några direkta konsekvenser för livsmiljön, naturmiljön, samhällsstrukturen eller naturresurserna. Det är dock möjligt att genom utbildning förbättra kompetensen hos verksamhetsutövare och myndigheter. Ökad kompetens kan medföra teknisk utveckling, vilket kan vidare skapa förutsättningar för förebyggande eller minskning av miljökonsekvenser.

Identifierade miljökonsekvenser i anslutning till det nationella programmet kommer att granskas närmare i samband med uppnåendet av målen i det nationella programmet samt vid eventuella separata miljökonsekvensbedömningar för verksamhetsutövare.